

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

25 квітня 2013 року

№16 (3032)

Зустріч з керівництвом Варшавської політехніки

11 квітня з керівництвом Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» зустрілися новий ректор Варшавського університету технологій професор Ян Шмідт і члени делегації цього вишу, які прибули до Києва для участі у щорічній Міжнародній спеціалізованій виставці "Освіта та кар'єра-2013" та XI Міжнародній виставці закордонних навчальних закладів "Education abroad".

Михайло Згуровський і Ян Шмідт

НТУУ "КПІ" та Варшавську політехніку пов'язують не лише спільні напрями підготовки студентів. Наші університети є вишами-партнерами практично з часів їхнього утворення, оскільки навіть створені вони були за одним указом царя тодішньої Російської імперії. Звісно, з огляду на політичні реалії новітньої історії України та Польщі, ці зв'язки час від часу переривалися, але завжди відновлювалися і набували нової якості. Сьогодні наші університети перебувають у постійній співпраці за різними програмами, і відносини ці розвиваються. Тому зрозуміло, що відвідання КПІ було для делегації ВУТ такою ж важливою метою, як і участь у виставках.

"Партнерство наше дуже багатопланове. Ми співпрацюємо за багатьма напрямками, – наголосив під час зустрічі ректор НТУУ "КПІ" академік НАН України Михайло Згуровський. – Все більше взаємодіють наші студенти – і в навчанні, і в культурі, і в спорті. Ми налагодили серйозні наукові обміни, багато наших професорів і науковців працюють у безпосередньому контакті. Уже кілька років поспіль ми разом з вашим університетом організуємо і проводимо українсько-польський студентський футбольний турнір. А ще нещодавно ми ухвалили рішення про встановлення на території нашого кампусу пам'ятника нашому випускнику, видатному польському фізико-хіміку і державному діячеві Войцеху Свентославському. Нині триває підготовча робота щодо створення цього монумента. Ми вважаємо цю роботу для нас особливо важливою. Цей пам'ятник стане своєрідним символом нашої єдності, адже Войцех Свентославський не лише закінчив, але й викладав у КПІ, а пізніше був професором і ректором вашого університету".

Професор Ян Шмідт розповів про польський досвід реформування вищої освіти та нові проекти, які реалізуються нині у Варшавському університеті технологій. Зокрема, він повідомив про будівництво нового дослідницького центру сучасних технологій і висловив думку, що в його лабораторіях могли б пліч-о-пліч з польськими науковцями працювати і представники КПІ. Крім того, він поінформував київських колег про зв'язки Варшавської політехніки з іншими польськими та європейськими технічними університетами, які могли б бути корисними при організації спільних досліджень за певними напрямками і створити можливості для забезпечення інтеграції українських вишів, насамперед НТУУ "КПІ", у європейський науково-освітній простір.

Учасники зустрічі тепло відгукнулися про діяльність Українсько-Польського центру НТУУ "КПІ". "Цей центр є містком, який поєднує дві культури, – зауважив Михайло Згуровський, – і є дійсно об'єднуючим центром для студентів наших університетів".

Логічним завершенням бесіди стала домовленість щодо розширення співробітництва НТУУ "КПІ" та ВУТ у рамках чинної угоди про партнерство та обговорення деяких конкретних напрямів такого співробітництва. Одним із них можуть стати спільні проекти в галузі фізичного матеріалознавства, нанотехнологій і створення нових матеріалів. Про сьогоднішні можливості КПІ у проведених таких досліджень гості дізналися, відвідавши наостанок зустрічі нові університетські науково-дослідні центри – "Навчально-науковий центр рентгеноструктурного аналізу НТУУ "КПІ" – РИГАКУ" та лабораторію електронної мікроскопії.

Дмитро Стефанович

26 КВІТНЯ – МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Учнем, інженерам, винахідникам, творцям нової техніки і технологій, усім працівникам Київської політехніки!

Шановні друзі!

Від усього серця вітаю вас з Міжнародним днем інтелектуальної власності! 26 квітня винахідники, інженери та науковці усього світу відзначають Міжнародний день інтелектуальної власності. Безпосередньо причетним до цього свята є практично кожен співробітник нашого університету. Адже всі, хто працює в КПІ, тим або іншим чином сприяють технічному прогресу – своїми розробками, дослідженнями, педагогічною діяльністю, спрямованою на виховання нових поколінь фахівців для реальної економіки.

Сьогодні, коли інноваційна складова стає визначальною для забезпечення нормальної життєдіяльності держави, а ефективною може бути лише економіка, що базується на знаннях та інтелекті, така діяльність стає рушійною силою суспільного поступу. Саме ви нині перебуваєте на його вістрі. І саме від вашої праці – творчої і натхненної – залежить, чи матиме Україна гідне майбутнє.

Тож творіть, експериментуйте, накопичуйте спільний інтелектуальний капітал – найліпший фундамент нашого загального добробуту і найкращий спадок, який ми можемо передати наступним поколінням!

Здоров'я кожному з вас, щастя, творчої наснаги і успіхів у праці в ім'я нашої держави!

3 повагою,

М.З.Згуровський, ректор НТУУ «КПІ»

2 квітня НТУУ «КПІ» уклав угоду про співпрацю з Університетом Ондокуз Майис (м.Самсун, Туреччина). Від імені Київської політехніки угоду підписав проректор з міжнародних зв'язків член-кореспондент НАН України Сергій Сидоренко, від імені Ондокуз Майис – його ректор професор Хусейн Акан.

Делегація Університету Ондокуз Майис, до складу якої входили його ректор Хусейн Акан з дружиною, декан факультету аерокосмічної техніки Сулейман Толун та директор Школи цивільної авіації, яка працює у структурі університету, Ферат Колбакір, ознайомилися з НТУУ «КПІ» та діяльністю його підрозділів. Утім, головною метою візиту турецьких гостей до Києва було налагодження академічних контактів з факультетом авіаційних і космічних систем. Тож підписанню угоди передували переговори з керівництвом факультету про організацію взаємодії як у науковому, так і в навчальному напрямках і підписання відповідних протоколів.

Як повідомив декан факультету авіаційних і космічних систем професор Олександр Збруський, наукове співробітництво передбачає реалізацію проектів з розробки надлегкого літака, безпілотного літального апарата, створення комбінованого авіаційного двигуна та інших. Співпраця з підготовки фахівців, як планується, розпочнеться з надання з боку НТУУ «КПІ» допомоги турецьким колегам в організації навчальної діяльності новоствореного факультету аерокосмічної техніки Університету Ондокуз Майис і підготовки магістрів та PhD (тобто, докторів філософії, що відповідає вітчизняному ступеню кандидата наук). Передбачено також узгодження навчальних планів з подальшою організацією освітнього процесу за програмою подвійного диплома.

Таким чином, підписана сьогодні угода визначає основні напрями співпраці двох університетів. Етапи і конкретні умови організації такої роботи будуть визначені в договорі за відповідними напрямками, які мають бути підготовлені до кінця травня цього року.

Довідково. Університет Ондокуз Майис є одним з найбільших державних вищих навчальних закладів Туреччини. Розташований на півночі країни у Самсуні – найбільшому на Чорноморському узбережжі Туреччини місті з розвиненою промисловістю та населенням, чисельність якого перевищує мільйон осіб. До структури університету, в якому навчаються приблизно 40 тисяч студентів, входять 13 факультетів, 5 інститутів, 3 вищі і 9 професійних шкіл.

Інф. "КПІ"

Угода про співпрацю з Університетом Ондокуз Майис

Сергій Сидоренко і Хусейн Акан

Відвідини КПІ представниками Республіки Казахстан

Під час зустрічі

3 квітня в рамках підготовки офіційного візиту прем'єр-міністра Республіки Казахстан Серіка Ахметова в Україну НТУУ «КПІ» відвідали віце-міністр освіти та науки Республіки Казахстан Саят Шаяхметов та проректор з наукової роботи Семіпалатинського державного педагогічного інституту Абзал Талтенов.

З високими гостями зустрілися проректор з наукової роботи академік НАН України Михайло Ільченко, проректор з міжнародних зв'язків член-кореспондент НАН України Сергій Сидоренко, декан хіміко-технологічного факультету професор Ігор Астрелін, генеральний директор Наукового парку «Київська політехніка» Віктор Камаєв та інші.

Відкриваючи зустріч, Сергій Сидоренко наголосив, що підприємства і наукові організації Республіки Казахстан входять до числа ключових партнерів НТУУ «КПІ», і що зв'язки з ними ґрунтуються на традиції, яка будувалася десятиріччями, а сьогодні отримує нові імпульси розвитку.

Закінчення на 2-й стор. ➔

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 Міжнародна співпраця

1 Візит представників Казахстану

2 До дня Чорнобильської катастрофи

Лабораторний стенд третього покоління від Інституту прикладної електроніки

3 Факультету авіаційних і космічних систем – 20!

4 Всеукраїнська олімпіада з культурології

Виставка Лариси Хіміч

Новини від ВПК «Політехніка»

Великий фізичний аудиторії – енергоефективне освітлення

26 КВІТНЯ – ДЕНЬ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ КАТАСТРОФИ

Фото І. Мікульонка

ЛІКВІДАТОРИ

Усе далі в історію відходить чорний день Чорнобильської трагедії 1986-го. Усе менше стає учасників тих подій, та й про них держава не надто дбає. У нашому університеті працює понад 70 осіб, які мають статус постраждалих від аварії на ЧАЕС. З них ліквідаторів I категорії – 13, другої – понад 50. Одні здійснили науковий подвиг, впроваджуючи новітні технології, які врятували життя тисячам постраждалих, але не вберегли власне; інші в тому пеклі виконували буденну роботу і не вважають себе героями, а декому просто не пощастило опинитися не в тому місці й не в той час.

В.П.Басов, А.Д.Крисенко (ХТФ) – розгорнули мобільні дезактиваційні установи для знезараження транспорту й іншої техніки, що дозволило відмовитися від будівництва стаціонарних очисних споруд, зберегти людські й матеріальні ресурси.

В.М.Корж (ЗФ) – фахівець з різання металу та бетону, працював у складі експертної групи, яка вирішувала питання, пов'язані з розбиранням завалів на четвертому енергоблоці.

М.М.Джумеля (ФМФ) – у другій половині квітня 1986-го зі студентами 4-го курсу здійснював фізико-хімічні дослідження природних вод у районі Прип'яті.

О.С.Колесніченко (відділ енергетики) – у липні 1986-го виконував роботи в 30-кіло-

метровій зоні та на блоках ЧАЕС. Скільки рентгенів отримав – не знає й досі.

К.Д.Ноженко (ТЕФ) – обслуговував датчики, які стежили за станом того, що відбувалося під саркофагом. З ЧАЕС його життя було пов'язане близько 8 років.

Є.В.Скоробогач (ТЕФ) – у червні 1986-го працював у складі групи науковців, яка проводила аналіз проб води в 30-кілометровій зоні.

В.Г.Сторожук (ХМФ) – у липні 1986-го складав карту забруднених територій у районі ЧАЕС.

М.А.Сиротинська (спорткомплекс) – у травні-червні 1986-го працювала кухаркою у Прип'яті, а також прала забруднену білизну ліквідаторів.

Відчули на собі наслідки перебування на забрудненій території й В.М.Фан (ФІОТ), А.Ф.Гапоненко (ВОХР), Е.Г.Луцик (відділ охорони праці), В.І.Мацюк (АТП), В.Ф.Немцов (відділ енергетики), М.Д.Носко (ВОХР), С.В.Семенчатенко (спорткомплекс), В.П.Соломченко (АТП) та ін.

Сподіватися, що держава повернеться обличчям до людей, які захистили нас від «мирного атома», мабуть, не доводиться. Адміністрація університету та профспілка співробітників НТУУ «КПІ» у міру своїх можливостей турбуються про них. Більшість ліквідаторів – людей уже не молодих і не надто здорових – не люблять згадувати, а тим більше розповідати про ті роки. А нам залишається тільки пам'ятати та обеліски, які додаються з кожним роком.

Інф. «КПІ»

Відвідини КПІ представниками Республіки Казахстан

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

У свою чергу Саят Шаяхметов зауважив, що однією із засад, на яких ґрунтується концепція модернізації системи освіти Республіки Казахстан, є збереження і розвиток відносин з науково-освітніми установами країн СНД і колишнього Радянського Союзу, і Україна серед них займає важливе місце. Водночас, за його словами, державна політика Республіки Казахстан спрямована на формування національної моделі освіти, інтегрованої у світовий освітній простір і здатної забезпечити найвищі стандарти підготовки фахівців. Нині вищі навчальні заклади стали основним суб'єктом наукової діяльності. В країні запроваджено тривірневу систему підготовки професійних кадрів: бакалаврат – магістратура – докторантура (PhD), створено національну систему оцінювання якості освіти. Низка заходів, спрямованих на зміцнення і збільшення престижності науково-освітньої діяльності, дозволила забезпечити значне підвищення відсотка докторів наук (PhD), які після захисту дисертації залишаються працювати в системі вищої освіти. Тепер він становить 95%, тоді як ще кілька років тому ледь сягав 20%. Нині керівництво Казахстану приділяє значну увагу і розвитку національної науки. Свідченням цьому є той факт, що впродовж останніх двох років обсяги фінансування галузі, як повідомив Саят Шаяхметов, збільшилися втричі. А 2011 року в Республіці Казахстан прийнято новий закон про науку, яким унормовано питання компетенції органів державної влади в галузі наукової та науково-технічної діяльності, порядку організації такої діяльності та визначено засадничі принципи управління нею та її фінансування.

Обговорення питань розвитку і фінансування освіти та науки в обох країнах викликало значну зацікавленість з боку присутніх. Проректор з наукової роботи Михайло Ляшенко розповів гостям про проекти нового закону України про вищу освіту та основні ідеї, які закладали в них їхні розробники. Також було піднято питання про проблеми фінансування науки та затребуваності результатів наукових досліджень, особливо таких, які мають прикладний характер, з боку держави. Одним із шляхів подолання складнощів є робота за замовленнями вітчизняних і закордонних підприємств і бізнес-структур, зацікавлених в інноваційній продукції. У цьому контексті дуже цікавим є досвід роботи Наукового парку «Київська політехніка», про який розповів гостям його генеральний директор Віктор Камаєв. Про такі проекти, які реалізуються фахівцями хіміко-технологічного факультету на замовлення і спільно з партнерами з Казахстану, поінформував гостей його декан Ігор Астрелін.

Після зустрічі з керівництвом представники Республіки Казахстан відвідали Державний політехнічний музей при НТУУ «КПІ», Центр культури і мистецтв і Науково-технічну бібліотеку університету.

На запитання «КПІ», наскільки цікавим і корисним став для нього візит до Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут», Саят Шаяхметов відповів: «Переоцінити важливість нашого відвідання КПІ складно. Взагалі, відносини між науковими і освітніми організаціями практично завжди є високорезультативними. Думаю, нам необхідно кооперуватися, інтенсифікувати наші контакти. Адже ми близькі один одному народи – і за менталітетом, і завдяки спільному минулому. У нас відсутні мовні бар'єри, ми маємо потужний потенціал співпраці. Про це ми говорили сьогодні на зустрічі з керівництвом університету. Нам не слід обмежуватися лише академічними об'єктами, потрібно розширювати спільні дослідження. Тим більше, у КПІ – багата історія й чудові сучасні можливості. Це дуже цікаво для Казахстану. Думаю, ця поїздка дасть нам новий імпульс для того, щоб відносини, які існують, вивести на вищий рівень».

До речі, за словами Саята Шаяхметова, НТУУ «КПІ» був єдиним українським університетом, який відвідали представники освітньої сфери Казахстану під час підготовки візиту прем'єр-міністра Серіка Ахметова.

А 4 квітня з керівництвом і науковцями НТУУ «КПІ» зустрілися заступник міністра оборони Республіки Казахстан Сергій Громов та керівники Національної компанії «Казахстан-інжиніринг» і одного з найбільших у республіці підприємств – заводу № 811.

«Ми знаємо про високий потенціал української промисловості, знаємо і про здобутки вашої науки та вищої школи. Тому наша увага до НТУУ «КПІ» є цілком законною, – наголосив, виступаючи на зустрічі, Сергій Громов. – Нам добре відомі його можливості, тож нас дуже цікавить співпраця з вами, причому як у науковому, так і в освітньому напрямках».

Ця зустріч мала дуже конкретний характер. Проректор з наукової роботи Михайло Ляшенко коротко розповів гостям про напрями наукових досліджень, які проводяться в університеті, та про співпрацю університету з колегами з Казахстану. Генеральний директор і директор Наукового парку «Київська політехніка» Віктор Камаєв та його директор з міжнародних зв'язків Андрій Шишолін зробили докладну, супроводжувану відеофільмами презентацію цієї структури і проектів, які в ній реалізуються нині. Увагу гостей і жваве обговорення викликали проект фахівців теплоенергетичного факультету університету «Газопаротурбінна технологія «Водопіль», безпілотні літальні апарати, розроблені на факультеті авіаційних і космічних систем, технології водоочищення та знезараження промислових відходів, запропоновані дослідниками хіміко-технологічного факультету, та інші.

Насамкінець Сергій Громов поспілкувався зі студентами з Республіки Казахстан, які навчаються в Інституті спеціального зв'язку та захисту інформації НТУУ «КПІ».

Дмитро Стефанович

ОСВІТНІ НОВАЦІЇ: лабораторний стенд третього покоління

Наявність сучасних лабораторних стендів та навчальної техніки завжди була показником якісного викладання технічних дисциплін, що вигідно вирізняла наш університет серед інших ВНЗ, особливо приватних, підтверджуючи високий рівень відповідальності і професійного ставлення до своїх обов'язків керівництва НТУУ «КПІ» та його викладачів.

Практично не викликає сумнівів, що тільки наявність сучасної навчально-лабораторної бази та техніки дає можливість підготувати висококласних фахівців, які відповідають сучасним запитам роботодавців. А власне якісне навчально-лабораторне обладнання допомагає викладацькому складу будувати належним чином освітній процес. Створення новітніх багатофункціональних лабораторних стендів дозволяє вдосконалювати процес навчання, оскільки сучасне лабораторне обладнання дає можливість на практиці перевірити отримані теоретичні знання, а головне – напрацювати певний практичний досвід ще в університетських аудиторіях.

Інститутом прикладної електроніки Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» за державним замовленням (договір № ДЗ/472-2011 від 29.09.2011, строк виконання роботи 2011–2012 рр., науковий керівник – академік НАН України Ю.І.Якименко, відповідальний виконавець – доцент А.Т. Орлов) виконана розробка «Електронна цифрова лабораторія для викладання науково-природничих та біомедичних дисциплін у навчальних закладах I-IV рівнів акредитації». Виготовлено експериментальний зразок електронної лабораторії, який містить низку датчиків фізичних величин, пристрій збо-

Доц. А.Т. Орлов і зав. кафедри електропостачання проф. С.П. Денисюк біля стенду

ру даних, програмне забезпечення, створено документацію користувача та методичні рекомендації з розробки нових лабораторних робіт.

Результати зазначеної роботи впроваджені в Інституті енергозбереження та енергоменеджменту НТУУ «КПІ» під час розроблення циклу лабораторних робіт з дисципліни «Системи силової електроніки в електроенергетиці». При цьому було використано комплект електронної лабораторії у складі розв'язаних від електромережі сенсорів струму трансформаторного типу, пристрою збору даних і програмного забезпечення.

Розроблений Інститутом прикладної електроніки НТУУ «КПІ» та впроваджений у навчальний процес на кафедрі електропостачання Інституту енергозбереження та енергоменедж-

менту багатофункціональний лабораторний стенд відноситься до стендів третього покоління, керується за допомогою комп'ютера і містить пристрої його з'єднання (інтерфейси) з об'єктом вивчення. Такий стенд не має ні аналогових, ні цифрових вимірювальних приладів, а їх функції виконують сенсори струму трансформаторного типу, які підключені до вхідних каналів пристроїв з'єднання. Далі дані передаються до комп'ютера, з якого відбувається керування об'єктом. Сформовані сигнали керування надходять на виконавчі механізми через вихідні модулі пристроїв з'єднання з об'єктами (цифро-аналогові перетворювачі).

За допомогою розробленого багатофункціонального стенду можна визначити наступні параметри мережі:

спектральний склад і форму струму, амплітудні та діючі значення струмів, форму хвилі струмів, коефіцієнт форми, зміну струму в часі, частоту мережі, амплітудні значення гармонік струму, гармонічні спотворення.

Після аналізу цих величин з'являється можливість зробити висновок щодо характеру впливу вищих гармонік, що генеруються пристроями силової електроніки, на роботу різних типів споживачів електричної енергії та перевірити чи відповідають ці величини європейським нормам.

Додатковою перевагою лабораторного стенду третього покоління є те, що студенти набувають практичних навичок роботи з сучасним програм-

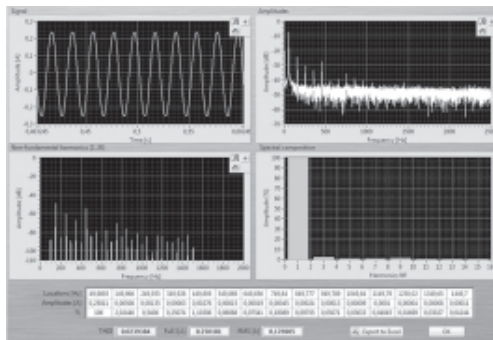
но та запис вихідних даних приладів, обробки результатів, побудови залежностей – усе це робить комп'ютер) і може зосередитися на творчих питаннях пошуку оптимальних рішень, аналізу отриманих залежностей.

З'являється можливість попереднього моделювання досліджуваних фізичних систем, що робить процедуру експериментального пошуку більш осмисленою і продуктивною. Можна досліджувати як статичні, так і динамічні показники об'єктів у режимах багатоканального керування з досить складними алгоритмами.

Передбачається подальше використання розробленої електронно-навчальної цифрової лабораторії при модернізації лабораторних практикумів з інших дисциплін, що викладаються в НТУУ «КПІ». Для покращення якості технічної освіти та підвищення її до європейського рівня необхідні не тільки кваліфіковані викладачі, але й різні практичні засоби навчання, оскільки технічна освіта неможлива без організації та проведення лабораторних робіт із застосуванням реального дослідницького обладнання. Адже в даний час на перший план

виступає потреба в підготовці не просто освічених фахівців, які володіють тим чи іншим багажем знань, а насамперед людей, які вміють творчо мислити, здатні швидко реагувати на будь-які нестандартні ситуації, постійно вдосконалюють свої знання та використовують їх на практиці.

В.Рачицький,
ІЕЕ, гр. ОЕ-92

Результати досліджень

ним забезпеченням відкритої платформи LabView компанії National Instrument, яка вважається світовим стандартом у техніці вимірювань як в освіті, так і в промисловості.

Під час використання в навчально-повністю змінилася роль експериментатора. Експериментатор звільняється від усіх рутинних операцій (зніман-

ФАКУЛЬТЕТУ Авіаційних і космічних систем – 20!

Факультет авіаційних і космічних систем – один із наймолодших факультетів НТУУ "КПІ", створений для вирішення потреб України як суверенної авіаційної та космічної держави згідно з рішенням Ради університету в травні 1993 року.

Ініціаторами та фундаторами факультету виступили Національне космічне агентство України в особі його генерального директора академіка В.П.Горбуліна, ректор університету академік М.З.Згуровський та зав. кафедри теоретичної механіки та МНДПМ "Ритм", народний депутат України М.А.Павловський. Таким чином, до свого сторіччя НТУУ "КПІ" відродив на новому рівні традиції розвитку авіації і космонавтики, що були започатковані на початку ХХ століття працями професора М.Б.Делоне на кафедрі теоретичної механіки КПІ, розробками авіаконструктора І.І.Сікорського та конструктора космічних кораблів С.П. Корольова – студентів механічного факультету КПІ.

Першим деканом факультету авіаційних і космічних систем був обраний заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державних премій СРСР, УРСР та України професор, доктор технічних наук Михайло Антонович Павловський. З 2000 року факультет очолює його учень – заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державних премій СРСР і України професор, доктор технічних наук Олександр Васильович Збруцький.

До складу факультету входять чотири кафедри, кожна з яких має свою окрему історію:

– **кафедра приладів та систем керування літальними апаратами**, яка проводить підготовку фахівців за спеціальностями "Літаки і вертольоти" та "Системи керування літальними апаратами і комплексами" з розробки, проектування, дослідження та експлуатації систем керування рухомими об'єктами, конструювання та виробництва ракетно-космічної та авіаційної техніки. Кафедра заснована в 1993 році разом зі створенням факультету авіаційних та космічних систем. Очолює кафедру професор, доктор технічних наук О.В.Збруцький;

– **кафедра автоматизації експериментальних досліджень** (спеціальність "Інформаційні вимірювальні системи") готує ІТ-спеціалістів з програмування, комп'ютерної техніки та інформаційних вимірювальних технологій для розробки і експлуатації комп'ютерних систем вимірювань, наукових досліджень і комплексних випробувань складних об'єктів. Кафедра заснована в 1978 році. Очолює кафедру лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки професор, доктор технічних наук Юліан Михайлович Туз;

– **кафедра інформаційно-вимірювальної техніки** (спеціальність "Метрологія та вимірювальна техніка") спеціалізується на виконанні робіт у сфері експериментальної інформатики (вимірювання, контроль, діагностика, випробування). Кафедра заснована в 1945 році. Очолює кафедру доцент, кандидат технічних наук Ніна Антонівна Яремчук;

– **кафедра теоретичної механіки** була створена в 1898 році – у рік заснування Київського політехнічного інституту, і за цей час назва її не змінювалась. Очолює кафедру член Національного комітету України з теоретичної та прикладної механіки професор, доктор технічних наук Віктор Гурійович Савін.

Коллективи кафедр факультету створили основу науково-дослідних інститутів та центрів: автоматизації експериментальних досліджень; експериментальної інформатики та метрології; проблем механіки "Ритм"; критичних технологій навігаційного приладобудування.

Факультет відзначає своє 20-річчя значними досягненнями в навчально-методичній та навчально-організаційній роботі завдячуючи, в першу чергу, колективу науково-педагогічних працівників.

Сьогодні на факультеті працюють 10 професорів, 38 доцентів та 11 старших викладачів.

Почесними докторами факультету авіаційних і космічних систем є перший космонавт незалежної України, Герой України генерал-майор Леонід Костянтинович Каденюк та перший космонавт Федеративної Республіки Німеччина Ульріх Вальтер, який є професором Технічного університету м. Мюнхена.

Факультет готує бакалаврів, спеціалістів і магістрів з термінами навчання відповідно 4 роки; 1,5 та 2 роки за 3 напрямками:

– Метрологія та інформаційно-вимірювальні технології;

– Авіа- та ракетобудування;

– Авіоніка

та 4 спеціальностями:

– Метрологія та вимірювальна техніка;

– Інформаційні вимірювальні системи;

– Літаки і вертольоти;

– Системи керування літальними апаратами та комплексами.

Для якісної підготовки фахівців усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів колективом викладачів проводиться велика робота щодо забезпечення навчального процесу необхідним методичним забезпеченням. За час існування факультету видано 20 підручників з грифом Міністерства освіти і науки України та велику кількість методичних вказівок до виконання лабораторних робіт, практичних занять, курсових проектів і робіт.

Значно покращилась забезпеченість навчального процесу засобами обчислювальної техніки – на факультеті працює 11 комп'ютерних класів.

На кафедрі факультету створено 22 спеціалізовані лабораторії, в яких студенти набувають практичного досвіду за обраним фахом. Для навчального процесу задіяний стендовий зал, у якому використовуються промислові зразки авіаційної техніки, включаючи літаки Міг-23, Як-40 та Ан-26, вертоліт Мі-2. Відкрито лабораторії корпорації "Motorola Foundation", геоінформаційних технологій компанії Дженсенс корпорації Бойнг, комп'ютерний клас з програмним ліцензійним забезпеченням для 3-D моделювання (CAD/CAM/CAE проектування) за програмою Темпус. Участь студентів та викладачів у програмі створення мікросупутників забезпечується за допомогою створеної на кафедрі приладів та систем керування літальними апаратами лабораторії супутникобудування та наземної станції керування, де відпрацьовуються схемно-технічні рішення систем керування та збору інформації з мікросупутників.

Для засвоєння сучасних технологій спеціалізовані лабораторії використовують обладнання та програмне забезпечення, надане провідними світовими корпораціями, серед яких: Motorola, Analog Devices, Texas Instruments,

Infopulse, National Instruments, Melexis, Jeppesen та ін. Кафедра автоматизації експериментальних досліджень стала сертифікованим представником фірми National Instruments в Україні.

На факультеті активно розвиваються новітні технології навчання, зокрема дистанційні. На кафедрі інформаційно-вимірювальної техніки реалізований пілотний проект для впровадження дистанційного навчання за спеціальністю "Метрологія та вимірювальна техніка". Учасниками реалізації пілотного проекту підготовки бакалаврів за напрямом "Метрологія та інформаційно-вимірювальні технології" стали 8 факультетів і 12 кафедр НТУУ "КПІ". На сервері Українського інституту інформаційних технологій в освіті НТУУ "КПІ" розміщено більше 50 сайтів дистанційних курсів, які пройшли тестову експлуатацію, 31 з них отримав гриф НТУУ "КПІ" та сертифікати УІТО. Розроблено технології віддаленого доступу, в тому числі за допомогою засобів мобільного зв'язку, до лабораторного обладнання, що значно розширює можливості дистанційних технологій у навчанні.

За роки свого існування факультет підготував 2120 фахівців, з них 540 магістрів.

За останні 15 років дипломи з відзнакою отримали 135 випускників: 127 магістрів та 8 спеціалістів. Сьогодні на факультеті навчається 591 студент, у тому числі 112 магістрів.

Введена в 2006 році кредитно-модульна рейтингова система навчання дає змогу більш об'єктивно оцінювати знання студентів та стимулює їх до систе-

Найкращі студенти факультету отримують іменні стипендії ім. Сікорського, ім. Павловського та ім. Корольова. На сьогодні іменні стипендії отримують 13 студентів, а за всі роки їх отримали 190 студентів. У 2009 році Дмитро Мішкін отримав стипендію Кабінету Міністрів України, Антон Шантір у 2010 році – стипендію Президента України, Оксана Загора у 2011 – стипендію Верховної Ради України.

Найбільш активну участь у громадській роботі факультету брали студенти Максим Подолян, Катерина Орлова, Дмитро Мішкін, Катерина Третяк, Олексій Слободян, Анастасія Омеленко, Оксана Загора, Олександра Молодчик, Максим Закревський, Вадим Стасюк, Антон Феоктістов.

Викладачі та студенти факультету авіаційних і космічних систем співпрацюють з багатьма школами Києва та України: протягом 2012 року інформаційна підтримка здійснювалась у 130 школах.

Спільно з Київським відділенням Малої академії наук відкрито секцію авіа- та ракетобудування. Роботу секції, до складу якої входять десять учнів, очолюють викладачі факультету Ю.І.Бондар та Г.В.Сарибога. Вихованці секції вже беруть участь у конкурсах-захистах МАН України, конкурсі Інтел-Техно. У 2012 р. спільно з Київським відділенням Малої академії наук факультет започаткував проведення конкурсу "Крила Мрії", у якому беруть участь учні, які пов'язують свою діяльність з авіацією та космонавтикою.

Викладачі факультету входять до складу журі конкурсу, що проводить Національний центр аерокосмічної освіти молоді України ім. Макарова – "Мирний космос", інженерних змагань серед школярів, які проводить студентська організація BEST-KIEV.

За останні роки постійно зростає конкурс абітурієнтів на факультет: у 2012 році він склав 5,5 заяв на місце (2011 – 3,5; 2010 – 3,65; 2009 – 4,56; 2008 – 1,74).

На факультеті здійснюється підготовка іноземних студентів. Починаючи з 1997 року підготовлено 110 бакалаврів та 20 магістрів для Туреччини, Ірану, Індії, Йорданії, Китаю, В'єтнаму, Казахстану, Туркменістану, Росії, Лівану. Сьогодні на факультеті навчаються також громадяни Азербайджану, Гани, Нігерії, Конго, Марокко. Іноземними громадянами на факультеті авіаційних і космічних систем захищено 3 кандидатських дисертацій.

Факультет має спільні проекти академічної мобільності та науково-технічні проекти з п'ятнадцятьма ВНЗ-партнерами з держав Європи та Азії. Серед них: – Республіка Корея: Ханьянг Університет, Кореїський університет (Сеул);

– Федеративна Республіка Німеччина: Технічний університет м. Мюнхен; Технічний університет м. Берлін; Технічний університет м. Циттау; Спеціалізована вища школа м. Констанц;

– Республіка Польща: Варшавський технологічний університет;

Л.К. Каденюк – Почесний доктор ФАКС НТУУ "КПІ"

матичного навчання протягом семестру. Із загальної кількості студентів 7% навчаються тільки на відмінно і ще 33% на відмінно та добре.

Студенти факультету авіаційних і космічних систем беруть активну участь у різних конкурсах і олімпіадах з профільних дисциплін, спортивних змаганнях. Переможцями в них були: Віталій Романченко (Всеукраїнська олімпіада з теоретичної механіки), Михайло Афанасьєв (Всеукраїнський конкурс студентських робіт), Олена Афанасьєва (Всеукраїнський конкурс студентських робіт), Роман Карнаушенко (Всеукраїнська олімпіада з авіації і космонавтики), Оксана Загора (Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт), Олексій Курдеча (чемпіон світу з армреслінгу серед студентів) та Володимир Михальський (чемпіонат Києва з шахів).

Факультетська команда КВН займала І місце у лізі КВН НТУУ "КПІ". Збірні команди факультету перемагали у змаганнях з футболу, армреслінгу, в університетських естафетах здоров'я та "Акції анти-СПІД".

– Республіка Білорусь: Білоруський державний університет (Мінськ);

– Китайська Народна Республіка: Північно-східний політехнічний університет, Шеньянський аерокосмічний університет, Китайський інститут цивільної авіації;

– Ірландія: Дублінський технологічний інститут;

– Чеська Республіка: Чеський технічний університет;

– Румунія: Будапештський університет технології і економіки;

– Франція: Центральна школа м. Нант (Ecole Centrale de Nantes);

– Іспанія: Університет Країни Басків.

За навчальними проектами та проектами академічної мобільності, які виконуються на факультеті (проект CRIST програми TEMPUS, проект EWENT програми ERASMUS MUNDUS), більше 70 студентів та викладачів факультету пройшли стажування у вишах Європи. На факультеті працює представництво міжнародної організації академічних обмінів IEASTE

(The International Association for the Exchange of Students for Technical Experience – Германия) та локальна група міжнародної студентської організації BEST-KYIV (Board of European Students of Technology – Рада студентів технічних університетів Європи).

З 2005 року на факультеті щорічно проходять стажування спеціалісти авіакосмічної галузі Китайської Народної Республіки.

За договорами з іноземними партнерами на факультеті пройшли стажування більш ніж 140 спеціалістів з Китаю, а також Німеччини та Росії.

Уже шість років поспіль на факультеті проводиться Міжнародна студентська конференція "Intelligence, Integration, Reability", у якій беруть участь студенти Польщі, Кореї, Словенії, Чехії, а наші студенти – у конференціях університетів-партнерів.

Викладачі та співробітники факультету мають великі досягнення в науковій роботі, що відзначено присудженням їм високих звань. Серед них: О.В.Збруцький – заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державних премій СРСР і України, професор, доктор технічних наук;

В.Д.Ціцелко, В.Г.Лукомський – заслужені діячі науки і техніки; професори Ю.М.Туз, В.В.Сухов, А.Б.Камелін – лауреати Державної премії України в галузі науки і техніки; доцент В.П.Зінченко – двічі лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки; професор Є.Т.Володарський п'ятиразово, а професор Ю.М.Туз двічі отримували звання викладача-дослідника НТУУ "КПІ"; доцент В.М.Федоров – заслужений працівник вищої школи, а доцент Н.А.Яремчук – заслужений викладач НТУУ "КПІ".

Через аспірантуру і докторантуру підготовлено 130 випускників, захищено 22 кандидатських і 2 докторських дисертації співробітниками факультету, а також підготовлено 12 кандидатів і 8 докторів наук для інших установ.

Викладачами та науковцями факультету підготовлено та видано 44 монографії, розроблено 3 Державних стандарти України (ДСТУ 2681-94, ДСТУ 354-97, ДК-011-96) і 3 методики Державного стандарту України (МІ-081/29, 16-98; МІ-081/29, 16-02; МІ-081/29, 16-01, які впроваджені у виробництві в АК "Росток"). Працівники факультету беруть активну участь у проведенні конференцій і семінарів. Зростає середня кількість публікацій (статей та тез конференцій) за рік на одного студента та на одного викладача: так, у перші роки створення факультету вона становила відповідно 1,3 і 3,7, а в поточному році – 1,6 і 4,5. За 20 років науково-педагогічними працівниками і студентами отримано 69 патентів на винаходи.

За цей період виконано науково-дослідних робіт на суму 24,5 млн гривень та 450 тис. доларів. За результатами виконаних НДР у промисловість України було впроваджено велику кількість пристроїв та приладів. Серед них:

– військовий вторинний еталон одиниці електричної напруги (від 0,1 В до 1000 В змінного струму в діапазоні частот від 10 Гц до 30 МГц), впроваджений у Збройних силах України;

– вимірювальна інформаційна система стелю для випробувань танкових дизелів типу В-46, впроваджена у Збройних силах України;

– система вимірювання різниці квазістатичних електричних потенціалів у морському середовищі та система вимірювання індукції слабого змінного магнітного поля, впроваджені в КНР;

– автоматизований комплекс ультразвукового неруйнівного контролю колісних пар залізничних вагонів, впроваджені в Німеччині;

– програмно-апаратний комплекс для автоматичного вихреструмового контролю та дефектоскоп для труб, впроваджені на Нікопольському трубному заводі;

– локальна активна система подавлення магнітного поля електромереж у робочих приміщеннях, впроваджена в банківській системі;

– впроваджені у виробництво гіроскопичний компас для морських та річкових суден удостоєний Державної премії України;

– гіроскопичний координатор цілей, впроваджені на ВО "Арсенал".

Факультетом на постійній основі організується та проводиться Міжнародна науково-технічна конференція "Гіротехнології, навігація, керування рухом і конструювання авіаційно-космічної техніки".

Факультет видає науково-технічні збірники "Механіка гіроскопичних систем" та "Інформаційні системи, механіка та керування".

Випускники факультету успішно працюють в установах, організаціях, на підприємствах міста Києва та України, зокрема на ДП "Антонов", в Інституті кібернетики ім. В.М.Глушкова, на Казенному підприємстві спеціального приладобудування "Арсенал", ДП "Укрметртестстандарт", УкрКосмос, в НТУУ "КПІ", банківських установах та установах з ІТ-технологій, на заводі ім. Артема, в ККБ "Луч" та ін.

До свого 20-річчя факультет підійшов із значними досягненнями, які є черговою сходинкою у справі формування сучасного науково-навчального центру підготовки фахівців для авіакосмічної галузі.

Ю.В. Бобков, заступник декана ФАКС з навчально-методичної роботи, к.т.н., доц.

Всеукраїнська студентська олімпіада з культурології

Диплом отримав Олександр Ткачинський

З 2 по 4 квітня 2013 року в нашому університеті на базі факультету соціології і права (ФСП) вже вдруге відбулася Всеукраїнська студентська олімпіада з дисципліни "Культурологія".

Програма олімпіади складалася не лише з обов'язкових двох етапів, за результатами яких визначалися переможці, але й включала в себе додаткові культурно-виховні заходи. З огляду на доволі широку географію цьогорічної олімпіади, участь у якій узяв 61 представник 34 ВНЗ із 21 міста, що входять до складу 16 областей України та АРК, для гостей столиці було організовано екскурсію історичним центром Києва.

Програму Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни "Культурологія" також доповнила інтелектуальна гра, переможці якої отримали дипломи та символічні солодкі подарунки.

Крім того, студенти-волонтери ФСП провели для бажаючих екскурсію кампусом НТУУ "КПІ", під час якої учасники олімпіади відвідали Державний політехнічний музей при НТУУ "КПІ", оглянули університетське містечко й дізналися про історію та здобутки Київської політехніки. Наостанок, з ініціативи студентів-активістів факультету соціології і права учасники Всеукраїнської студентської олімпіади побували на концерті "КПІ запрошує до танців" в ЦКМ НТУУ "КПІ" та відвідали відкриття фестивалю фран-

цузької культури "Французька весна в Україні – 2013" в Національному ботанічному саду ім. М. Гришка.

Фінальна урочиста частина олімпіади відбулася 4 квітня 2013 року в залі засідань Вченої ради НТУУ "КПІ". На ній було оголошено результати олімпіади та нагороджено її переможців. За рішенням журі, яке очолювала д.ф.н., професор, завідувач кафедри етики, естетики та культурології КНУ імені Тараса Шевченка В.І. Панченко, переможці місяця поїли:

– перше місце – студентка Київського національного університету ім. Т. Шевченка Анастасія Сидоренко;

– друге місце – Олександр Ткачинський (ФСП НТУУ "КПІ") та Анатолій Савчук (Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського);

– третє місце – Олеся Березова (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), Олена Малая (Таврійський національний університет ім. В. Вернадського (м. Сімферополь), Радомир Мокрик (Львівський національний університет ім. І. Франка).

Журі також відзначило 22 студентів, які перемогли в різних номінаціях і якнайкраще проявили свої знання та здібності в різних турах олімпіади.

Щиро вітаємо переможців!

Дар'я Гончар, аспірантка ФСП

У Картинній галереї НТУУ "КПІ" 16 квітня відкрилася виставка члена Національної спілки художників України, народного художника України Лариси Хіміч.

Лариса Хіміч – головний художник Всеукраїнського центру фестивалів і концертних програм, працювала художником-сценографом у Національному палаці "Україна". Останніми роками усе більше приділяє уваги живопису (див.: <http://larisa-himich.com.ua>).

Серед робіт, представлених у нашому університеті, – пейзажі, натюрморти, але найбільше яскравих полотен із серії "Скіфи" і "Знаки зодіаку". Описувати картини словами – справа, мабуть, марна. Зате можна висловити враження від них.

Споглядання серії "Скіфи" спонукає зупинитися, замислитися, помріяти. "Посвята", "Обряд побратимства", "Ритуальна трапеца", "Зустріч у степу" – на них постає щось прадавнє, величне, таємниче – таке, що надає сенс людському життю і чого так не вистачає сьогодні.

Під картинами вміщено назви, поруч тексти, які пояснюють, що на них зображено. Але мені здається, їх можна і не читати, бо карти-

Лариса Хіміч

Виставка Лариси Хіміч

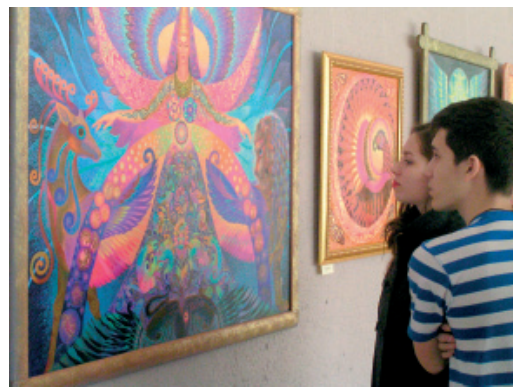
ни промовляють самі за себе. Лінії, кольори, обличчя – коли в них уважно вдивляєшся, виникає відчуття, що колись ніби все це бачив, і намагаєшся згадати, коли і за яких обставин. Зрозуміло, що скіфів художниця малювала з уяви, і якщо вони знаходять відлуння в душах тих, хто споглядає ці роботи, то це неспроста...

За тиждень у книзі відгуків з'явилося чимало записів. Відвідувачі пишуть про картини ("чудесні і незвичайні", "яскраві", "казкові", "прекрасні"), про свої враження ("неймовірно", "охоплює подив", "радість", "щось близьке по духу", "ми зачаровані"), висловлюють вдячність художниці: "Велике спасибі за казку!", "Щиро дякуємо за прекрасні роботи, виконані майстерно, з душею, наповненою ніжністю, любов'ю, загадковістю".

Один відгук варто навести повністю: "Після перегляду виставки картин Лариси Михайлівни хочеться всім посміхатися, піднімається настрій, радіє душа і легко на серці. Добре, що є такі художники. Ми раді, що побачили такі красиві роботи. Дякуємо Вам!"

Мабуть, це головне: художниця дарує людям радість, теплі почуття.

М. Петренко

Новини від ВПК «Політехніка»

ВПК «Політехніка» на книжковій виставці МЕДВІН – 2013

Як і завжди, цьогорічний весняний "МЕДВІН" – книжкове свято, на яке чекали і видавці, і читачі. Ця подія тривала три дні з 11 по 13 квітня. Навчальна література була представлена видавництвами "Знання", "Академія", Видавничим домом "Києво-Могилянська академія" та деякими іншими. Представляло свою продукцію там і видавництво нашого університету – видавничо-поліграфічний комплекс "Політехніка" ВПК НТУУ "КПІ".

Програма виставки, теж уже традиційно, була дуже різноманітною та насиченою. Шанувальники літератури могли поспілкуватися на різноманітних заходах хоч цілий день. Окрім того, зареєстровані відвідувачі мали змогу потрапити на професійні семінари "Порівняльні особливості українського та російського книговидання та книгорозповсюдження" і "Альтернативні способи книговидання", або ж відвідати "Майстер-клас з побудови сюжету" тощо. Дуже цікавою була скайп-конференція з директором Інституту книжки Польщі Гжегожем Гауденом

"Книжкова реклама і пропаганда читання: досвід Польщі" і Перший фестиваль книжкової реклами "Клепка".

На стенді ВПК "Політехніка" було представлено нові видання нашого університету. Дуже популярними стали наші подарункові видання: "КПІ. Перше століття: Історичний огляд / Авт. – упоряд. В.І. Ліховодов та ін. та "Художественный иллюстрированный альбом всероссийской выставки в г. Киеве в 1913 году".

Підбиваючи підсумки, можна сказати, що відвідати цю книжкову виставку було дуже приємно. Адже можна було закупити книжкових новинок і поспілкуватися з авторами та видавцями.

Бестселери НТУУ "КПІ" за даними продажу у книгарнях ВПК «Політехніка» у 2012 році

№ п/п	Автор / Укладач	Назва видання	Кількість проданих примірників
1	Корнієнко Я.М., Лукан Ю.Ю., Мікульсьок І.О. та ін.	Процеси та обладнання хімічної технології. Підручник: у 2 ч., ч.1	240
2	Мікульсьок І.О.	Інтелектуальна власність: Навчальний посібник	171
3	Корнієнко Я.М., Лукан Ю.Ю., Мікульсьок І.О. та ін.	Процеси та обладнання хімічної технології. Підручник: у 2 ч., ч.2	158
4	Праховник А.В. та ін.	Введення в енергетичний менеджмент. Підручник	83
5	Трищук О.В., Фіголь Н.М.	Посібник з правопису для фахівців видавничо-поліграфічної галузі: Навчальний посібник	71
6	Під заг. ред. Костишева С.О.	Історія української культури: Курс лекцій	69
7	Широков С.В.	Фізика ядерних реакторів: Навчальний посібник	56
8	Широков С.В.	Ядерні енергетичні реактори: Навчальний посібник	56
9	Кульбач В.Ч.	Проектування і розрахунки виробничих процесів: Методичні вказівки	53

У ВПК "Політехніка" друкуються підручники, навчальні посібники, наукові видання – вісники, тези доповідей тощо. Багато з тих, хто планує захищати дисертацію, також звертаються до університетського видавництва з приводу друку авторефератів. До речі, на сьогоднішній день, друкуючи подібне видання обсягом 20 сторінок, формат А5, при накладі 120 екземплярів, можна отримати його за ціною 3 грн 20 коп. за примірник.

З приводу замовлення робіт або придбання видань телефонуйте: (044) 406-81-78, або приходьте: вул. Політехнічна, 14, корп. 15, поверх 2, ВПК "Політехніка".

За інф. ВПК "Політехніка"

Великій фізичній аудиторії – енергоефективне освітлення!

Шановні працівники та студенти НТУУ "КПІ"!

Запрошуємо вас взяти участь у безстроковій акції зі збору макулатури з подальшою закупівлею енергоефективного обладнання для навчальних аудиторій нашого університету.

Наразі пропонуємо провести модернізацію системи освітлення однієї з найбільш значущих аудиторій університету – Великої фізичної.

У світільниках аудиторії працює близько 150 ламп розжарювання, що, як усім відомо, є неефективним джерелом світла. Крім того, значна висота приміщення та розміщення світільників під стелею обмежує світловий потік, що досягається на робочій поверхні.

У рамках акції за отримані від задачі макулатури кошти буде придбано енергоефективні джерела світла та супутні матеріали для підвищення рівня освітленості на робочій поверхні.

Також інформуємо вас про результати роботи зі збору макулатури восени минулого року. Найактивнішими учасниками акції були: ХТФ (близько 1100 кг), ФТІ (близько 300 кг), ФІОТ (близько 300 кг). Хотілося б відзначити й активність окремих

Люстра у Великій фізичній

працівників університету, зокрема: викладача кафедри української мови, працівників служби енергоменеджменту, відділу міжнародних зв'язків та протокольного супроводу тощо. За кошти, вилучені від задачі макулатури, закуплено 83 енергозберігаючі лампи, які передані для заміни неефективних ламп розжарювання до Науково-технічної бібліотеки (53 лампи) та Великої фізичної аудиторії (30 лампи).

Бажаючим взяти участь в акції прохання звертатися до Служби енергоменеджменту університету, 1-й корпус, кім. 305, тел. 454-96-59.

Олена Шевченко, головний енергоменеджер НТУУ "КПІ"

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут»

<http://www.kpi.ua/kp>

03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
gazeta@kpi.ua
гол. ред. 406-85-95; ред. 454-99-29

Головний редактор

В.В.ЯНКОВИЙ

Провідні редактори

В.М.ІГНАТОВИЧ

Н.Є.ЛІБЕРТ

Д.Л.СТЕФАНОВИЧ

(керівник прес-центру НТУУ "КПІ")

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й.БАКУН

Л.М.КОТОВСЬКА

Комп'ютерний набір

О.В.НЕСТЕРЕНКО

Коректор

О.А.КІЛІХЕВИЧ

Ресстраційне свідоцтво Кі-130

від 21. 11. 1995 р.

Друкарня ТОВ «АТОПОЛ», м. Київ, бульвар Лепсе, 4

Тираж 2000

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори. Позиція редакції не завжди збігається з авторською.